

POORTAOL

GRATIS VESTINGKRANT VOOR EN DOOR BEWONERS VAN DE VESTING WOUDRICHEM
REDACTIE: DAALDERSTRAAT 4 ▼ 4285 AV WOUDRICHEM ▼ info@woudrichemvesting.nl ▼ JAARGANG 19 ▼ 7 JUNI ▼ 2021

HET ZOEMT IN DE VESTING VAN NIEUWE ONDERNEMERS. WE HEBBEN ER EEN FIETSENMAKER EN EEN IMKER BIJ.

HENNIE GEEFT JANUS BAKS EEN PODIUM DAT HIJ VERDIENT. DANKZIJ HEM IS VEEL VAN DE VORIGE EEUWSE CULTUUR VOOR HET NAGESLACHT BEWAARD.

VINDT U DE CARTOON VAN INEKE BECHT OOK ZO LEUK? ROKEN, KOFFIEDRINKEN EN ZWAAIEN. MOOI LEVEN HEEFT DIE PETER TOCH.

NA BIJNA ANDERHALF JAAR VERBOUWEN, STREKEN ZE DAN EINDELIJK OP DE HOOGSTRAAT NEER. WELKOM IN DE VESTING LISA EN BRIAN

BARRE TIJDEN VOOR ONS VISSERIJMUSEUM, MAAR HET ZIT NIET BIJ DE PAKKEN NEER. VOOR 25 EURO BENT U EEN ECHTE VRIEND!

VESTINGHONING VAN DE STADSIMKER

Een paar weken geleden streek een zwerm - waarschijnlijk wilde - bijen neer in een heg op de Daalderstraat. De buurt was in rep en roer, begrijpelijk met zo'n imponant geraas en gezoem.

“Een zwerm kan wel uit 15.000 bijen bestaan, maar je hoeft er niet bang voor te zijn. De bijen zitten helemaal vol met honing en kunnen daardoor eigenlijk niet steken. Het is wel echt belangrijk om ze met rust te laten. Bovendien zijn ze vaak na een paar uur alweer weg”, weet stadsimker Theo van Lent. Sinds 2019 is de geboren en getogen Woerkumer in- en rond de vesting actief als imker. In de buurt van het voetveer staan zijn bijenkasten opgesteld. “Het is eigenlijk een uit de hand gelopen hobby. Bijen zijn zo fascinerend, je raakt er nooit op uitgestudeerd”. Theo heeft veel cursussen gedaan en volgt nu de opleiding tot ‘Leraar Bijenteelt’ zodat hij ook beginnende imkers kan begeleiden.

NECTAR
Een bijenvolk maakt wel tien koninginnen aan die vanaf hun derde jaar zouden kunnen gaan uitzwermen. Door ze te nummeren (Theo plakt

minuscule gekleurde plakkertjes met nummers voor herkenning op de rug van een koningin) en door de vleugels te couperen zullen ‘zijn’ koninginnen niet snel op zoek gaan naar een nieuwe locatie. “In het hoogseizoen worden er wel duizend tot vijftienhonderd bijen per dag ‘geboren’. Ruim tweederde redt het tot volwassenom. De bijen hier in de vesting zoeken vooral nectar van bomen. “Ook zo fascinerend is dat ze precies weten wanneer zo’n boom of plant nectar geeft. Als dat tussen 11.00 en 15.00 uur is, komen ze echt alleen dan”.

NAVIGATIE
Vooralsnog levert de hobby nog maar weinig honing op, maar wat er is, wordt exclusief bij het Woerkums Winkeltje in kleine oplage verkocht onder de naam “De Goudenbij”. Net zoals de kaarsen die Theo maakt van de lege honingraten. Voor alle mensen die denken dat ze er goed aan doen om een zieke bij in de tuin suiker of honingwater te geven, heeft de stadsimker een advies: Laat de bij met rust! “Als een bij ziek is, raakt hij gelijk zijn navigatie kwijt, zodat hij niet terug naar de bijenkast kan vliegen en dus ook niet een ziekte kan verspreiden”.

Wa doede gij daar?

Altijd al willen weten wat er gebeurt achter dat raam? In deze rubriek neemt 't Poortaal een kijkje in bedrijfsruimten.

EEN TUIN VOL FIETSEN

Pas een maand geleden startte hij een fietsenmakerij in de vesting en deze zomer gaat hij vanwege succes zijn werkplaats verhuizen. Marco Dirks (51) is nu al uit zijn jasje gegroeid.

Om de hoek van zijn huis, voor de poortdeur en in de tuin staan allerlei fietsen geparkeerd die wachten op reparatie. Twintig jaar werkte hij als service- en onderhoudsmonteur bij verschillende bedrijven in de voedingsindustrie. Vorige maand gooide hij het roer om en begon hij “Fietsenmakerij Woudrichem” in zijn achtertuin aan de Hugo de Grootstraat. Om ‘een beetje naamsbekendheid’ te creëren, hadden hij en zijn vriendin Esther folders rondgebracht. Dit sloeg ontzettend aan.

“Op Hemelvaartsdag begonnen we met flyeren en diezelfde avond al kreeg ik een whatsappje van een mevrouw die haar fiets wilde laten repareren”, zegt Dirks. Vanaf dat moment liep het storm. “Iedere dag nadat wij in Woudrichem geflyerd hadden, stroomden de reacties, whatsappjes en mailtjes binnen.” Marco vertelt dat het succes van de zaak onder andere te danken is aan de winkeliers in de vesting. “Het pontje, de camping, restaurant de Stroming, eigenlijk iedere winkel in Woudrichem wilde ons helpen en hebben een aantal flyers van ons liggen. Het gevoel dat ze het je gunnen, dát is Woudrichem denk ik.”

SCHUURTJE
Nu nog repareert hij de fietsen in zijn achtertuin, maar het wordt te klein. Dirks gaat daarom zijn fietszaak verhuizen naar een nieuw adres: ‘t Rond 5 in Woudrichem. “We hebben toevallig de kans gekregen om dat pand te huren en je zit daar op een prachtige zichtlocatie vlakbij de winkels. Op 1 augustus krijgen we de sleutel en half augustus verwacht ik open te gaan”, vertelt Marco enthousiast. “Ik denk ook dat niet iedere klant het prettig vindt dat zijn fiets gerepareerd wordt in een klein schuurtje. Dat ze misschien denken dat ik maar een hobbyist ben en de kennis niet heb, dat wil ik voorkomen.”

In het nieuwe pand komt geen ‘oerwoud van nieuwe fietsen’. “Een hele showroom vol hebben met nieuwe fietsen en niet meer weten wat je moet kiezen. Dat is iets wat wij niet gaan doen. Achterin staan misschien een paar nieuwe fietsen. De werkplaats komt aan de voorkant waar je mij lekker ziet sleutelen, zodat iedereen kan zien wat ik doe. Niet dat de fiets achter een wand gaat en je alleen herrie hoort. Dat schept een soort geheimzinnigheid en dat willen we niet. Ik wil dat mensen kunnen zien wat ik met hun fiets doe en dat het goed gedaan wordt.”

Nu Woerkum zo'n beetje van het slot af gaat en de restaurants weer vol zitten, piepen wij er efkes tussenuit.

Als we terugkijken dan begonnen we dit jaar in februari met een dubbel nummer, vooral vanwege het overlijden van onze letterontwerper, (levens)kunstenaar en paradijsvogel Otto de Fijter. Verder zijn we altijd super blij met de stukskes van Hennie Neven-Ros, door haar bijdrage blijft het oude Woerkum levend. Over vroeger gesproken: door Claudia is Jacoba een mens van leven en bloed geworden. Blij zijn we met de terugkeer van Sophie Krake in de redactie. Zij schrijft de vaste rubriek over nieuwe vestingbewoners. Ineke weet de actualiteit altijd weer scherp te verbeelden in een rake prent. De column zorgt menig keer voor reacties en voldoet alleen daarom al precies aan onze verwachting. En is het u ook opgevallen dat de opmaak speelser is geworden? Dat is de verdienste van Cecilia. Onze jongste, Lukas, schrijft niet alleen, hij houdt ook Instagram bij. Ronald tovert op elk moment ideeën uit zijn hoed en eindredacteur Monique probeert niet te streng te zijn.

Alle edities waren ook dit halfjaar weer mogelijk dankzij giften en daar zijn we dankbaar voor en er staan nog wat centjes op de bank. Dus wees gerust, in augustus/september zijn we er weer om u te informeren over het wel en wee van de vesting. Fijne zomer.

DAGBOEK VAN JACOBA

FRAGMENTEN UIT HET FICTIEVE DAGBOEK VAN JACOBA VAN BEIEREN
DOOR CLAUDIA MASER-GRABNER

11 augustus 1415

Vandaag ontving ik het verdrietige bericht dat mijn nicht Marianne is overleden.

Ze sprankelde en was betoverend mooi. Hoe treurig dat haar jonge leven nu al beëindigd is. Ik bid elke dag dat er een medicijn komt om mensen te genezen van alle ziektes die ons bedreigen.

Gelukkig heb ik destijds goed naar haar gekeken en kon ik nog net op tijd een paar trucjes van haar overnemen. Jan lacht om mijn kokette gebaren en hij raakt betoverd als ik mijn ogen neersla. Ik heb hem niet verteld dat ik dit heb afgekeken van Marianne.

Vandaag reizen wij weer terug naar Woudrichem. Ik moet zeggen, het zeeklimaat heeft me blij verrast, maar ik verblijf liever aan de gekleurde rivier met de zachte lucht en stevige wind. De meid vertelde dat de wind van Woudrichem goed voor de vruchtbaarheid is. Ik deed alsof ik haar begreep maar ik kon ik me er niets bij voorstellen. Iedereen hoopt natuurlijk dat mijn buik binnenkort gaat bollen en dat ik snel voor een erfgenaam zorg, maar tot nu past ieder haakje van mijn korset nog in hetzelfde lusje.

Jacoba

BEROEP TEGEN UITBREIDING HOTEL

Het hotel aan de Molenstraat heeft van de gemeente Altena een vergunning gekregen om een grote serre aan te bouwen en de erfafscheiding aan de rivierzijde te verlagen. Een handvol bewoners tekent in een beroepschrift bij de rechtbank bezwaar aan tegen de verleende vergunning. Zij vrezen geluids- en parkeeroverlast of zien hun uitzicht danig veranderen. Zolang het gebouw niet de functie heeft van hotel/restaurant worden de kamers via een makelaar verhuurd. Alle kamers zijn nu bewoond. De huurders parkeren op het terrein.

Postkantoor Molenstraat (1911), nu hotel.
Foto van woerkumshoekske.nl

DOOR

HENNIE NEVEN-ROS

Janus Baks, de man die gek was van vissen en de visserij van Woerkum.

Hij verzamelde alles wat over de visserij ging en zijn grootste aankoop was wel de schokker in 1982, een oud vissersschip zonder motor waar vissers vroeger mee op pad gingen, getrokken door een sleepboot. Ze waren dan wel een week van huis en leefden in het vooronder. Janus vond dat de minse, zoals hij dat zei, moesten weten hoe ze dâ vroeger dèje.

Maar Janus zette zich voor meer dingen in voor zijn geliefde Woerkum. Rond 1970 stampte hij het visserijmuseum uit de grond. Onder in de kerktoren werden de netten en gereedschappen uitgesteld om de mensen te laten zien wat er allemaal bij komt kijken voor ze een visje op hun bord hebben liggen.

In 1977 verhuisde het hele spul naar het Arsenaal waar het nu nog gehuisvest is en waar de collectie behoorlijk uitgebreid is. "Je moet snel zijn als je nog iets vast wilt leggen over de visserij van Woerkum", zei hij. "Straks weet niemand meer waarom er twee zalmen in ons wapen zitten."

In 1980 bedacht hij de eerste visserijdagen en hing er drie dagen de zware geur van gebakken vis boven Woerkum. Zo liet Janus niet alleen het visjes vangen aan de Woerkummers zien, maar ook hoe ze een visje moesten bakken. We voelden ons allemaal Woerkumse vissers in die dagen.

Janus was beroepsvisser in de winter, maar het water trok altijd aan hem zodat hij op een goede dag in het zomerseizoen de veerman werd van het voetveer van Woerkum naar Slot-Loevestein.

Hij zette gedurende vele jaren duizenden mensen over en werd onvergetelijk door zijn kreet op het bord bij het voetveer... "Heen môtte betale en weer weer"

In 1983 is Janus op zijn boot overleden, terwijl hij bezig was met wat hij het liefste deed... vissen...

De plannen die Janus met de schokker had lijken nu toch werkelijkheid te worden. Na jaren van roesten en wachten op genoeg centjes is het er dan toch van gekomen en ligt het drijvend erfgoed van Janus niet meer door te roesten op de Historische Stadshaven maar wordt hij door drie vrijwilligers, die zich de Drie

Musketiers noemen, weer in de originele staat teruggebracht. De schokker is gered.

Laten we nu ook met z'n allen, ter ere van Janus, proberen het Visserijmuseum te redden, zodat ook dat stukske geschiedenis over de visserij van Woerkum blijft bestaan.

We genieten in Woerkum nog steeds van de initiatieven van Janus en als straks het eerste rondje wordt gevaren met de schokker op de Waal, proosten we op deze markante Woerkummer. Wat zou Janus dan trots geweest zijn.

HANK ✈️ AUSTRALIË ✈️ WOERKUM**Na een rondreis door Australië wisten ze het zeker: dit is het! Bijna twee maanden wonen Brian van Wijk en Lisa van Zessen nu op Hoogstraat 31 en ze voelen zich er al helemaal thuis.**

Eerst woonden ze in Hank en wandelden ze veel in Woudrichem. Het karakteristieke stadje leek hen een aantrekkelijk plek om te wonen. Ze zochten naar een huis in een nieuwbouwwijk maar die vonden ze te sfeerloos. Ze staakten hun zoektocht en verzetten de zinnen. Niet vies van avontuur zegden ze allebei hun baan op en maakten een rondreis van drie maanden door Australië. Bij terugkomst richtten ze hun pijlen op de vesting. Daar zagen ze dit huis op Hoogstraat 31. Leuke buurt dachten ze, en de koop was snel bezegeld. Het klussen kon beginnen, een heel karwei, want er kwam iets meer bij kijken dan een likje verf. Op een gegeven moment waren ze het helemaal zat. Lisa: "We hebben heel wat geklust maar het

stukadoors- en schilderwerk hebben we laten doen want we wilden hier toch wel komen wonen voor de zomer."

UITZONDERLIJK

Afgezien van klussen moesten ze ook weer een baan zoeken. Lisa kon vrij snel aan de slag bij kinderopvang Hoppas in Woudrichem. Brian heeft luchtvaarttechniek gestudeerd en is nu projectingenieur bij Rubberdesign in Heerjansdam waar hij projecten begeleidt voor trillingsoplossingen. Brian: "Ik krijg alle uitzonderlijke dingen op mijn bord waar geen directe oplossing voor is. Dat past wel bij mij, want ik heb een grote interesse in creatieve technische oplossingen".

Het huis is nog niet helemaal af, maar hun plannen zijn voor een belangrijk deel gerealiseerd. Lisa: "We vinden het een hele leuke buurt met een goede sfeer. We zijn lid van de buurtvereniging en we voelen ons hier heel erg welkom."

Foto: Brian en Lisa

De inzamelingsactie voor het noodlijdende Visserijmuseum is goed op stoom maar heeft nog een opzwieper nodig. Het ingezamelde bedrag via Gofundme staat al enkele weken stil op 5.000 euro. Voorzitter Arjens van Gammeren zegt bij deze toe dat hij gaat waterskiën achter een zalmschouw als de teller op 7500 euro staat.

VISSERIJMUSEUM HENGELT NAAR MEER

Waterskiën kan hij wel, maar achter een zalmschouw? Dat gaan we meemaken als meer mensen het museum eenmalig gaan steunen. Wie het museum lief heeft kan ook vriend worden. Particulieren kunnen voor 25 euro per jaar vriend worden van het museum en altijd gratis naar binnen. Voor bedrijven zijn er zalm- en steurpakketten van 250 en 500 euro.

Diverse particulieren en bedrijven zijn de afgelopen maanden vriend geworden. Van de 25.000 euro die het museum nodig heeft om het hoofd boven water te houden, is nu meer dan de helft binnen, mede dank zij een subsidie van 5000 euro van de gemeente Altena.

VISSERIJDAG

Op 28 augustus is het Visserijdag in de vesting. Het museum hoopt dan het benodigde geld bij elkaar te hebben. Het is een uitgelezen moment om de power van een zalmschouw te tonen en de kunsten van de voorzitter. Die dag zal het weer bruisen in de vesting. Van de Historische haven tot Boven 't Gat zullen er activiteiten zijn. Bij de Kattengracht, onder de stadsmuren, komen er kinderspelen.

Na een lange sluiting vanwege corona is het museum sinds afgelopen weekend weer geopend. De eerste bezoekers werden zaterdagmiddag verwelkomd.

column

DAKVERONTREINIGING?

SUMER IS ICUMEN IN. Eindelijk is-ie er dan weer: de (meteorologische) zomer. Heerlijk: nieuwe zonne-energie! Dat wensen we ook de gemeente toe. Altena heeft de ambitie om in 2046 CO₂-neutraal te zijn. In die visie zijn zonneparken en windmolens onontbeerlijk, al werd daar vorig jaar nog stevig tegen gepetitioneerd. Om zelf aan een beter klimaat bij te dragen, kunt u nu al uw huis isoleren, impregneren, uw gasketel transformeren, elektrisch gaan rijden, of kon u aandelen kopen voor zonnepanelen op 't Rondeel. Deze werden dan wel buiten toezicht van de AFM verkocht.

Goed en fout liggen bij zonnepanelen vaak dicht bij elkaar, ook politiek gezien.

In de vesting komen we intussen amper verder dan een paar laadpaaltjes en tot voor kort zelfs een verbod op zonnepanelen. Want: esthetische dakverontreiniging! Geen porum in ons beschermd stadsgezicht. Maar wie zou die zonnedaken eigenlijk zien, anders dan het overvliegend overlastverkeer? De Chinook-bestuurder heeft wel wat anders aan zijn hoofd en ook de paramotor-piloot zal het waarschijnlijk worst wezen – vliegeniers zijn, zo te horen, per definitie niet zo bezig met het milieu.

Maar ook hier gold uiteindelijk: de soep werd niet zo heet gegeten als opgediend. Panelen zijn nu gepermitteerd, mits onzichtbaar vanaf de openbare weg. Maar waarom denken we

bij zonnepanelen vaak alleen aan daken? Met een beetje creativiteit tovert u immers uw backyard om in een energiebatterij. Juist op zonnegebied is tegenwoordig onnavolgbaar veel gaande. Eén van de mooiste start-ups ontwerpt allerlei huis-, tuin- en keukenproducten en voorziet deze – in cool design – van mini zonnepaneeltjes: tafels, lampen en zo meer. Geen dakverontreiniging, toch zonne-energie. Een tuinkabouter met een puntmuts vol panelen kan de buitenboel al aardig verlichten. Tuintafeltje erbij, zonnwijzer, het deksel van de barbecue. En laden maar. Doet zelfs de Green Egg zijn naam nog dubbel eer aan.

Em

Redactie:
Ronald van den Ende
Lukas van der Klaauw
Sophie Krale
Monique van de Ven
Cecilia Verhaar

Fotografie:
Sophie Krale

Illustratie:
Ineke Becht

Contact:
info@woudrichemvesting.nl

Bel of App:
06-53 20 60 99

Sponsoring:

Ook deze editie wordt weer gesponsord dankzij de bijdrage van een of meerdere vestingbewoners. Hartelijk dank daar voor!

Voor de volgende uitgaven **zoeken we weer nieuwe sponsoren**. Sponsor bijdrage is 50 euro voor zakelijke sponsoren of minder voor privé personen (en natuurlijk kunt u ook uw naam en/of bedrijf hier vermeld krijgen).

Volg @poortaal op Instagram.